

گزارش

پوشش کامل بیمه‌ای...

ادامه از صفحه ۵

...محمدی با بیان اینکه بیش از ۱۵ هزار میلیارد تومان کسری منابع در خصوص بیمه کارگران ساختمان وجود دارد و در این راستا به دنبال اصلاح ماده (۵) هستیم تا مسائل و مشکلات مربوطه از روش‌های قانونی حل شود، گفت: «در مردادماه سال ۱۴۰۰، کلیات طرح اصلاح ماده (۵) قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی در مجلس تصویب شده و البته روند آن در حال انجام است که بر این اساس، روش دریافت حق بیمه ساختمانی تغییر خواهد کرد.» با اعلام رییس فراکسیون کارگری مجلس شورای اسلامی، طرح اصلاح ماده (۵) قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی در راستای تأمین منابع پایدار برای پوشش بیمه‌ای تمامی شاغلان و فعالان این گروه شغلی تا پایان مردادماه سال ۱۴۰۱ تعیین تکلیف می‌شود.

علی بابایی کارنامی ضمن تشریح روند بررسی طرح اصلاح ماده (۵) قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی در مجلس، گفت: «با توجه به پیگیری‌هایی که از طریق کمیسیون اجتماعی و هم‌فراکسیون کارگری مجلس در حال انجام است این طرح تا پایان مردادماه تعیین تکلیف خواهد شد.»

این عضو کمیسیون اجتماعی مجلس با اشاره به اینکه هم‌اکنون تعداد یک میلیون و ۲۰۰ هزار کارگر ساختمانی فعال در کشور شناسایی شده‌اند که بیش از ۷۰۰ هزار نفر از آنها تحت پوشش بیمه قرار گرفته‌اند، افزود: «دیگر فعالان و شاغلان حوزه ساختمان تحت پوشش بیمه قرار ندارند و برای اینکه این کارگران نیز تحت پوشش بیمه‌ای باشند با بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان کسر بودجه مواجه هستیم.»

این نماینده مجلس ادامه داد: «استدلال سازمان تأمین اجتماعی این است که با قانون فعلی نمی‌توان اعتبارات لازم برای این بخش را تأمین کرد و دولت نیز این میزان بودجه را پرداخت نمی‌کند و این در حالی است که این اعتبارات این منابع با حق سهمی که از پروانه ساختمانی کسر می‌شود، تأمین می‌شود.»

وی تصریح کرد: «مادر مجلس برای رفع مشکل بیمه کارگران ساختمانی، اصلاح ماده (۵) قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی را در دستور کار قرار دادیم تا راهکار تأمین اعتبارات لازم برای این بخش مشخص شود. همچنین در این اصلاحیه تأکید شده که از طریق اجرای این قانون باید تمام کارگران ساختمانی مشمول این ماده ظرف مدت دو سال تحت پوشش بیمه قرار گیرند.»

این نماینده مردم در مجلس یازدهم یادآور شد: «کلیات این طرح در صحن مجلس به تصویب رسیده و جزییات آن نیز بعد از اینکه در صحن علنی تصویب شد، دو شوری و به کمیسیون اجتماعی نیز ارجاع داده شده است.»

رییس فراکسیون کارگری مجلس شورای اسلامی در پیش‌بینی زمان لازم برای اتمام بررسی این طرح و تبدیل آن به قانون، تأکید کرد: «با توجه به پیگیری‌هایی که از طریق کمیسیون اجتماعی و فراکسیون کارگری مجلس در حال انجام است به نظر می‌رسد که این طرح تا پایان مردادماه تعیین تکلیف شود.»

بیمه‌ای استفاده کنند.

مرکزی و سمنان کمترین استقبال از این طرح را شاهد بوده‌ایم. همچنین تعداد جویندگان کار دانش‌آموخته دانشگاهی که تا به امروز موفق به ثبت‌نام در طرح مشوق بیمه‌ای وزارت کار شده‌اند ۱۹ هزار و ۱۸۱ نفر است که استان‌های فارس و خوزستان هر کدام با تعداد ثبت‌نام بیش از ۲ هزار نفر و آذربایجان شرقی با بیش از هزار و ۸۰۰ نفر، بیشترین ثبت‌نام جوینده کار را در قالب این طرح دارا هستند. در راستای حمایت از فارغ‌التحصیلان و کارفرمایان، سامانه مشوق بیمه‌ای به نشانی (moshavegh.mcls.gov.ir) توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی راه‌اندازی شده و کارآفرینان و فارغ‌التحصیلان جویای کار در صورت تمایل می‌توانند برای ثبت‌نام به این سامانه مراجعه کنند.

گفتنی است طرح‌هایی مانند «کارورزی»، «مشوق‌های بیمه‌ای» و «یارانه دستمزد» به عنوان مهمترین ابزارهای کاهش هزینه‌های اشتغال در کشور از جمله برنامه‌های اجرایی هستند که اشتغالزایی جوانان، بخصوص دانش‌آموختگان دانشگاهی را به دنبال خواهد داشت. تمرکز دولت در راستای اشتغال و رونق تولید، نوبدبخش خروجی مثبت این طرح‌ها در قالب بسترسازی برای اشتغال بیشتر و کاهش نرخ بیکاری خواهد بود.

استقبال ۱۹ هزار نفری از مشوق بیمه‌ای

با توجه به جدیدترین آمار و اطلاعات به ثبت رسیده در سامانه طرح مشوق بیمه‌ای کارفرمایان وزارت کار از تعداد بیش از ۱۹ هزار ثبت‌نام کننده دانش‌آموخته جویای کار تا اوایل مردادماه سسال ۱۴۰۱، تعداد ۱۲ هزار و ۱۸۹ نفر موفق به ثبت قرارداد و جذب در بازار کار از طریق طرح مشوق بیمه‌ای کارفرمایان شده‌اند.

بر اساس آمار موجود در این طرح، در این میان استان‌های خوزستان، آذربایجان شرقی و فارس بیشترین و استان‌های مرکزی، همدان و قم کمترین تعداد اشتغال به کار از طریق این طرح را به ثبت در اختیار دارند.

گفتنی است در همین مدت تعداد ۶ هزار و ۳۵۶ کارفرما در قالب طرح مشوق بیمه‌ای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اقدام به ثبت‌نام کرده و از مزایای آن در حوزه معافیت‌های بیمه‌ای بهره‌مند شده‌اند که در این بین، استان‌های فارس، اصفهان و خوزستان به ترتیب با ۷۷۹ و ۵۵۰ و ۵۲۴ مورد بیشترین تعداد ثبت‌نام را در کشور به خود اختصاص داده‌اند. همچنین در استان‌های قم،

استقبال از طرح‌های تشویقی جذب نیروی کار

مشوق بیمه‌ای کارفرمایان

بر اشتغال تأثیر مستقیم دارد

صاحبان کسب و کارهای آسیب‌دیده از شیوع ویروس کرونا و ایجاد اشتغال یا ترغیب و تشویق کارفرمایان کارگاه‌های تولیدی و خدماتی به استفاده از نیروی کار جدید تهیه شده است.

طی سال‌های برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی زمان اجرای این طرح اعلام شد و دانش‌آموختگان دانشگاهی دارای مدرک کارشناسی و بالاتر و کارگاه‌های خصوصی و تعاونی فعال در بخش‌های اقتصادی دارای کد کارگاهی تأمین اجتماعی، گروه هدف این طرح هستند. کارفرمایی که مشمول این طرح می‌شود باید شرایطی از جمله مجوز فعالیت از مراجع قانونی، داشتن کد کارگاهی تأمین اجتماعی، ثبت‌نام در سامانه مشوق بیمه‌ای، مجوز فعالیت از دستگاه اجرایی ذی‌ربط، تعداد نیروی کار جدید مشمول طرح بر اساس نیروی کار مازاد بر بیشترین تعداد بیمه‌شدگان، دوماه قبل از ثبت کارگاه داشته باشد.

از طرفی نیروی کار جدید باید شرایطی از جمله مدرک تحصیلی کارشناسی یا بالاتر، حداکثر ۳۸ سال سن (مدت زمان خدمت وظیفه به حداکثر سن افراد ذکر اضافه می‌شود)، و حداکثر سابقه بیمه ۳۶ ماه را دارا باشد.

سازوکار اجرای طرح مشوق بیمه‌ای به این صورت است که ابتدا نیروی کار جدید و کارفرما در سامانه طرح مشوق ثبت‌نام می‌کنند و در ادامه نیروی کار جدید مشمول، توسط کارفرما در سامانه انتخاب می‌شود. همچنین قرارداد کار در سامانه توسط کارفرما بارگذاری و درخواست مشوق در سامانه توسط اداره کار شهرستان و استان بررسی و تأیید می‌شود.

این در حالی است که مشوق بیمه‌ای معادل ۲۳ درصد حداقل دستمزد تعیین شده از سوی شورایی کار بر اساس گزارش اعلامی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به صورت اریز نقدی به حساب معرفی شده توسط کارفرما در صندوق کارآفرینی امید پرداخت می‌شود.

بر اساس این طرح، افرادی که از دوره مقدماتی طرح کارورزی (دوره سه ماهه) در کارگاه‌ها و مؤسسات استفاده کرده‌اند حداکثر می‌توانند تا ۲۱ ماه از مشوق

سیاست‌های حوزه بازار کار در راستای ایجاد فرصت جهت ایجاد بستری برای جذب نیروی کار دانش‌آموخته دانشگاهی توسط کارفرمایانی که به کارجویان تحصیلکرده نیاز دارند در طول دهه‌های گذشته توسط تصمیم‌سازان بخش اشتغال و تولید در دولت‌های گذشته دنبال شده و راهکارهای مختلفی در ایجاد شرایط اشتغال ارائه کرده است.

جمعیت در سن کار بیش از ۱۵ ساله و بیشتر که ۶۴ میلیون نفر از جامعه را شامل می‌شوند و در کنار آن جمعیت شاغل و فعال بیش از ۲۴ میلیون نفری در حوزه‌های سه گانه صنعت، کشاورزی و خدمات و همچنین آمار غیررسمی بیکاران ۴ میلیون نفری و رسمی اعلام شده بیش از ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار نفری در کشور همگی نشان از آخرین تحولات نیروی کار و اشتغال در کشور دارد که ضرورت تدوین سیاست‌های گسترده در راستای ایجاد فرصت‌های شغلی را نشان می‌دهد.

با توجه به اینکه بخش عمده از کارجویان جامعه را جمعیت دانش‌آموختگان دانشگاهی تشکیل می‌دهند و انتظار این بخش از بیکاران به دلیل کسب سال‌ها دانش، امکان راحت‌تر به بازار کار و یافتن اشتغال متناسب با تحصیلات است. از طرفی، بسترهای کار و تولید نیازمند حضور این افراد در محیط‌های کار است، بنابراین منطقی است که بخش قابل توجهی از سیاست‌ها و برنامه‌های اشتغالزایی در راستای ایجاد فرصت‌های شغلی برای این بخش از کارجویان باشد.

اهداف طرح مشوق بیمه‌ای

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سال‌های اخیر «طرح مشوق بیمه‌ای» را با هدف تسهیل در جذب و استخدام دانش‌آموختگان دانشگاهی کارجو و تحرک بخشی به بازار کار و اشتغال تدوین و اجرایی کرده است.

طرح مشوق بیمه کارفرمایی در راستای اجرای بند «الف» تبصره (۱۸) قوانین بودجه سنواتی برنامه ششم توسعه و در چارچوب سیاست اقتصاد مقاومتی با هدف تحرک به بازار کار کشور، حمایت از کارفرمایان

افزایش دستمزد، آمار تعدیل نیرو را کاهش داد

رویکرد دولت سیزدهم در حمایت از کارگران

گزارش

تصویب افزایش ۵۷ درصدی حداقل دستمزد کارگران در سال ۱۴۰۱ واکنش‌های بسیاری را به دنبال داشت و موجب اظهار نگرانی برخی افراد و مقامات بخش خصوصی نسبت به ریزش نیروی کار و تعدیل و اخراج کارگران شد. در مقابل جامعه کارگری و بسیاری از فعالان حوزه کار با دفاع تمام‌قدا از مصوبه شورایی کار بر لزوم افزایش حقوق و دستمزد تأکید کرده و معتقدند بودند اگر این اتفاق نمی‌افتاد بسیاری از واحدهای اقتصادی و بنگاه‌های تولیدی امسال دچار مشکل می‌شد؛ اما با گذشت چهار ماه از سال، بررسی‌ها نشان داد مصوبه دستمزد سال ۱۴۰۱ نه تنها به زیان بخش‌های تولیدی تمام نشد بلکه از ریزش و تعدیل نیروهای کار در کارگاه‌ها و واحدهای تولیدی نیز جلوگیری کرد. کارشناسان بر این نکته تأکید دارند که افزایش ۵۷ درصدی حداقل دستمزد کارگران، ضمن حفظ قدرت خرید کارگران و تقویت معیشت خانوارهای کارگری، موجب افزایش بهره‌وری بنگاه‌های اقتصادی و ارتقاء توان و کیفیت تولیدات داخلی شده است.

تأمین نظر شرکاء اجتماعی

معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به تلاش رییس جمهور برای افزایش بهبود وضعیت معیشت جامعه کارگری معتقد است، یکی از اقدامات مطلوب و اساسی در مدت اخیر افزایش حقوق کارگران بود که در شورایی عالی کار بدون

دخالت دولت و با تأمین نظر شرکاء اجتماعی به افزایش ۵۷ درصدی حداقل حقوق کارگران منجر شد. علی حسین رعیتی فرد می‌گوید: «برخلاف اظهار نظر برخی کارشناسان مبنی بر اینکه با افزایش حقوق، تعدیل نیرو و تورم افزایش می‌یابد، رصدهای هفتگی نشان داد که درصد تعدیل نیرو نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۰ درصد کاهش داشته است.» از نگاه معاون وزارت کار، افزایش حقوق باعث افزایش قدرت خرید و انگیزه کارگران شده و بسیاری از شهرک‌ها و مراکز صنعتی در شرایط بهتری به سر می‌برند. رعیتی فرد اشاره‌ای هم به تأثیر افزایش دستمزد بر تورم داشته و می‌گوید: «در حال حاضر سهم دستمزد در هزینه‌های تولید به طور میانگین کمتر از ۱۰ درصد است. نوسانات حقوق و دستمزد حداکثر پنج درصد اثر تورمی دارد و باید توجه داشت در کنار این موضوع نقدینگی در بازار و معضلات مربوط به قیمت دلار بیش از سایر مسائل بر تورم مؤثر است.»

کاهش آمار تعدیل نیروی کار

بر اساس گزارش‌ها، آمار تعدیل نیروی کار در فروردین ماه امسال نسبت به سال قبل ۳۸ درصد کاهش داشت و تقاضا برای بیمه بیکاری نیز کمتر شده بود. سال گذشته یک میلیون و ۱۴۴ هزار نفر به آمار بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی افزوده شد که از این تعداد ۴۰۰ هزار نفر شاغلان جدید و ۷۰ درصد آمار مربوط به شش ماهه دوم سال گذشته است. رحمت‌الله پورموسی - فعال

حوزه کار - سیاست دولت در بحث افزایش حقوق و دستمزد را موجب رونق تولید و بهبود بازار کار دانسته و می‌گوید: «افزایش آمار بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی به نفع تولید و اقتصاد کشور است و هر چه ورودی‌های تأمین اجتماعی افزایش یابد، در بهبود بازار کار و ایجاد فرصت‌های شغلی اثر گذار است.» وی معتقد است: «افزایش حقوق و دستمزد از گسترش مشاغل کاذب و غیررسمی جلوگیری کرده و باعث می‌شود افراد به جای انجام کارهای غیرمولد، انگیزه کار در واحدهای تولیدی را به دست آورند.» کارشناسان و تحلیلگران بازار کار، موضوع دستمزد را در انگیزه نیروهای کار و ایجاد تولید رقابتی و با کیفیت مؤثر دانسته و می‌گویند: «کارگری که دغدغه حقوق و دستمزد خود را ندارد و قادر به تأمین هزینه‌های زندگی است، موجب افزایش بهره‌وری بنگاه و تولید با کیفیت می‌شود.»

سرمایه انسانی و نیروی کار

رضا وفاپی یگانه - کارشناس حوزه کار - از سرمایه انسانی و نیروی کار به عنوان یکی از عوامل مؤثر در تولید نام برده و می‌گوید: «در صورتی که انگیزه کار در افراد به وجود آید به ارتقاء بهره‌وری و کیفیت تولید داخل منجر می‌شود.» وی در ارزیابی تأثیر افزایش دستمزد بر تولید و معیشت می‌گوید: «افزایش دستمزد صرف‌نظر از آنکه در تأمین معیشت خانوار نقش بسزایی دارد و به لحاظ روانی بر هزینه‌های تولید تأثیر گذار است. در حال حاضر هزینه‌های مربوط به دستمزد بین ۱۰ تا ۲۰ درصد

هزینه‌های تولید را شامل می‌شود. هزینه دستمزد بر هزینه‌های تولید در بخش‌ها و صنایع مختلف حدود ۵ تا ۱۰ درصد قیمت تمام‌شده کالا را افزایش می‌دهد. این کارشناس تأکید دارد که باید بایمن بودن دستمزد و عدم افزایش آن متناسب با نرخ تورم، قدرت خرید خانوارها را تضعیف می‌کند؛ در حالی که با افزایش دستمزد، قدرت خرید افزایش می‌یابد و این مسأله به نفع کارفرما و تولیدکننده است.

بر اساس نظریه افزایش انگیزه نیروی کار، با ارتقاء دستمزد بهره‌وری نیروی کار بیشتر می‌شود و کارفرمایان تمایل بیشتری برای حفظ نیرو خواهند داشت. در دو دهه گذشته تئوری‌های اقتصادی بسیاری در بحث کنترل تورم به ویژه کنترل تورم از طریق کنترل حقوق و دستمزد مورد آزمون و خطا قرار گرفت که نتیجه مطلوبی به دنبال نداشت. در نهایت دولت سیزدهم با درک وضعیت اقتصادی کارگران و با تئوری بهبود معیشت از طریق تقویت دستمزدها تلاش کرد تا چرخه اقتصاد را از لایه‌های پایین به گردش درآورد و رونق بخش تولید و اشتغال و اقتصاد کشور در سال‌های آینده باشد.